

SRB

1 2024 | SRB-FORENINGEN.SE

SRB-BLADET

AVELSFÖRENINGEN FÖR SVENSK RÖD OCH VIT BOSKAP

FOTO: LOVIS JONSSON - VINNARE AV FOTOTÄVLING 2023

PRESENTATION

AV DE HÖGST PRESTERANDE
KORNA 2023

**BREED ASSOCIATION
MEETING** | NORGE

ALLT OM
STÄMMAN
I SUNNE

AKTUELLT FRÅN
LIVDJURSFÖRMEDLINGEN

FOTO: SELMA SPA

FOTO: VIKINGGENETICS

WWW.SRB-FÖRENINGEN.SE

LEDARE

Vi har haft en jobbig vinter här hemma, med kallare väder än vanligt följer en del extrajobb i en kall lösdrift, och samtidigt håller vi på att bygga om ladugården. Sedan vi byggde ladugården 2015 har vi mjölkat i gamla båsladugården, men nu i början av februari kommer vi att köra igång en robot. Men, snart är våren här igen, mjölkpriset går upp och räntorna kanske går ner, så det finns ju hopp!

Styrelsen inledde året med en resa till Norge, där Geno ordnade ett möte för samtliga nordiska rasföreningar och Viking Genetics. Diskussionerna kretsade omkring framtiden och hur vi, enskilt och gemensamt, kan stärka de röda rasernas konkurrenskraft. Norrmännens lite mer toppstyrda system är kanske inte något vi vill ta del av, men deras sätt att bibehålla härstammingsmässig bredd samtidigt med snabba framsteg i avelsvärden, i synnerhet på produktion, är något vi borde ta till oss.

Som jag många gånger tidigare tryckt på är internationella samarbeten viktiga för SRB:s framtid. Förutom Norge finns ett flertal potentiella samarbetspartners som kan tillföra SRB något användbart, och det är viktigt att vi inte stirrar oss blinda på de problem som finns i till exempel översättning av andra systems avelsvärden till vårt eget, där populationsstorlek väger tyngre än till exempel korrigering för korsningseffekt. Ett tydligt exempel är hur lågt värderade danska tjurar var så länge de avelsvärderades inom RDM:s egen, lilla popula-

tion, och hur detta förändrades när de började avelsvärderas inom NAV.

En fråga som är oerhört viktig för SRB-rasens framtid är hur vi ska upprätthålla och få nya ungdomar att utveckla ett genuint intresse för kor. Och då menar jag inte det vanliga intresset för mjölk- och slaktavräkningarna, utan det intresse som får oss att gå en extrarunda i ladugården vid midnatt för att se till en kalvko, glädjas åt den nya kalven, planera för hur man vill förbättra kosläktet och besättningen ännu mer. Vi lider redan en viss brist på den typen av intresse i Sverige, pressad lönsamhet och växande besättningar kanske bidrar till det, men jag tror att det i förlängningen är betydelsefullt att satsa på dessa "mjuka" värden.

En aktivitet som inte ser ut att driva lönsamhet men är ett viktigt skyltfönster för rasen och ett utmärkt tillfälle att odla kointresse är utställningar. Nu i slutet av mars är det åter dags för Avelskon i Väst här i Sveriges mittpunkt, Skara. Låt oss få se gott om röda kor i ringen! Jag minns utställningen 2014, när inte mindre än sju besättningar trängde in tre djur var i ringen till besättningsklassen!

Slutligen vill jag påminna om att föreningen inte har mer än fyra år kvar till sitt 100-årsjubileum. Vi vill gärna ha in synpunkter på hur vi ska fira detta, och material och kunskap till en jubileumstidskrift av något slag. Hör av er till oss i styrelsen.

STYRELSEN

SRB FÖRENINGENS STYRELSE VALD PÅ STÄMMAN 2023

Ordförande

Robert Albertsson
(vald till 2024)
Synnerby Tomten
532 95 Skara
070-223 15 48
albertsson_83@hotmail.com

Vice ordförande

Kristina Pershagen-Samuelsson
(vald till 2024)
Stumsnäs Myrgatu 3
795 95 Vikarbyn
076-209 20 97
kristina.pershagen@gmail.com

2:e vice ordförande

Tomas Moberg (vald till 2025)
Rabbalshede gård 7
457 56 Rabbalshede
070-572 89 59
rabbalshedegard@gmail.com

Alma Håkansson (vald till 2024)
Slommehagen 140
464 65 Brålanda
almahakansson@hotmail.com

Björn Runarsson (vald till 2024)
Saringe 56
747 93 Alunda
firma.runarsson@gmail.com

Elin Janpers (vald till 2024)
Västerby 55
783 93 Stora Skedvi
070-293 01 69
elinsvensson146@gmail.com

Jonas Carlsson (vald till 2024)
Alby 132
380 62 Mörbylånga
0709-26 13 84
jms.lantbruk@outlook.com

Patrik Isakson (vald till 2025)
Tockarp 1
578 94 Aneby
0703-49 97 35
patrik.hjalmar@telia.com

Konsulent

Maria Eriksson
maria.eriksson@srb-foreningen.se
0706-62 67 98

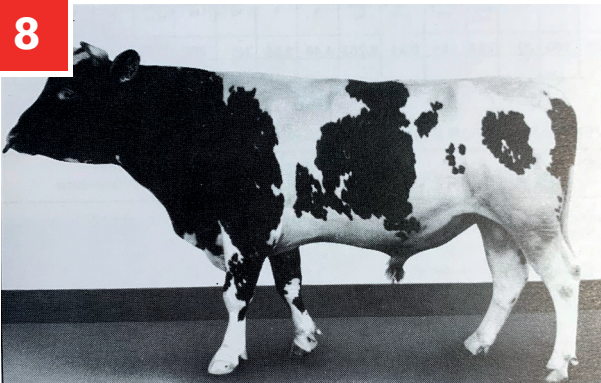
Livdjursförmedlare

Bernt Ljungqvist
0706-52 65 35
ekeslunda206@gmail.com

Stefan Lennartsson
0705-61 59 26
stefan.lennartsson@telia.com

SRB-Föreningens hemsida
www.srb-foreningen.se

8

19

FOTO: KRISTIN MALONÆS

32

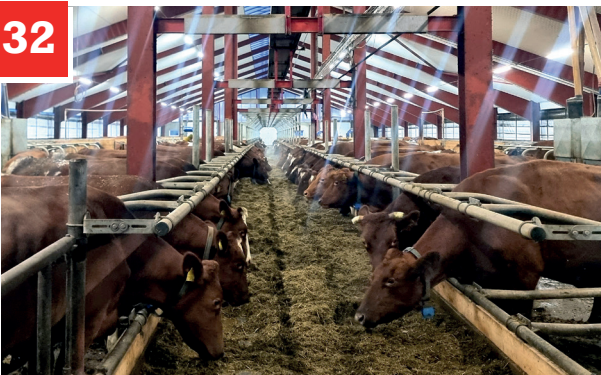

FOTO: HANNA OTTOSSON

34

FOTO: STEFAN LENNARTSSON

2 ORDFÖRANDE HAR ORDET & STYRELSEN

3 INNEHÅLL

4 VÄLKOMNA PÅ STÄMMA I SUNNE

Allt om dagarna 4 – 6 augusti

6 ATT GÖRA I SUNNE MED OMNEJD

7 NOMINERINGAR

SRB-profil och ungdomstipendium

8 TJURAR SOM GJORT AVTRYCK

469 Mellanberg och 483 Strömsholm

10 HÅLLBARA KOR 2023

Kor som producerat över 8 500 kg fett och protein

14 HÖGST GENOMISKT TESTADE HONDJUREN 2023

15 TILL MINNE AV ULF JONSSON

16 SRB/ AY-KOR: HÖGST BEDÖMDA 2023

18 KOR MED HÖGST AVKASTNING 2023

Hela listan över de 25 högst producerande

19 BREED ASSOCIATION MEETING I NORGE

23 NAV WORKSHOP OCH EBE

24 GENOMISKA TOPPBESÄTTNINGAR

25 LOUD AND PROUD

VikingGenetics

28 VÅRA KVIGOR FÅR STANNA HEMMA

Växas embryoverksamhet

30 PORSLINSKO

274 Tora

32 STUDIEBESÖK

Värmlands koklubb i Dalsland

34 AKTUELLT FRÅN LIVDJURSFÖRMEDLINGEN

35 FRÅN: KONSULENTEN & SHOP

TILL ÅRETS
STÄMMA
2024
I SUNNE!

PRELIMINÄRT PROGRAM

Tiden är kommen att återigen välkomna till årets stämma! I år är det Värmlands koklubb som står för värdskapet och stämman hålls på Selma Spa i Sunne. Selma Spa ligger beläget i vacker grönskande natur med Fryken precis utanför husknuten.

SÖNDAG 4 AUGUSTI

Incheckning på hotellet från klockan 15.00. Klockan 17.00 är det enligt tradition riksmästerskap i exteriörbedömning. I år tillkommer ny aktivitet (i stället för kalvlotteri) och klockan 18.00 är det kobingo! När koaktiviteterna är avslutade är det klockan 19.00 dags för grillkväll. Aktiviteterna och grillkvällen är på gångavstånd från hotellet och camping.

MÅNDAG 5 AUGUSTI

Under måndagen går stämman av stapeln och den hålls på hotellet. På dagens agenda står sponsorpresentationer, föreläsningar, stämmoförhandlingar och prisutdelning. För de som inte deltar på stämman erbjuds det en bussresa till Klässbols Linneväveri samt lunch på Värmskogs Café, mer information på sidan 5. Kvällen inleds sedan med mingel klockan 18.30 och därefter är det middag. Under middagen presenteras vinnaren av riksmästerskapet i exteriörbedömning och när maten är uppäten bjuds det upp till dans!

TISDAG 6 AUGUSTI

På dag tre arrangeras två studiebesök. Första besöket är hos Daniel Karlsson, Högboða Mjölks AB, Ölserud Där Framme i Kil, och andra besöket blir hos Hillevi Nyman, Åneholms Gård i Kil. En närmre presentation av gårdarna blir i SRB-bladet nr. 2 2024. Innan det blir dags för hemfärd blir det lunch i anslutning till Åneholm Gård, på Kvarntorps Loge.

ANMÄLAN OCH BOKNING BOENDE

Anmälningsformulär för stämman och aktiviteterna runt denna finns på SRB-Föreningens hemsida. Ifyllt anmälningsformulär skickas till SRB-Föreningen: info@srb-foreningen.se

senast den 31 maj

Observera bekräftelsemail efter att anmälan är genomförd.

**Boendet bokas direkt till
Selma Spa:**
sales@selmaspa.se.

Ange bokningsnummer
019189

SELMA SPA

För de som bor på Selma Spa ingår spa och träning! Man kan njuta av varma bad ute och inne och slappna av i någon av de fyra bastur som finns på anläggningen. Man kan även boka in sig på en rad olika behandlingar eller testa på något av de instruktionsledda pass som finns tillgängliga.

Det finns även ett gym och ett stenkast från huvudentrén finns motionsspår och en mountainbikebana.

Läs gärna mer på:

<https://selmaspa.se/>

CAMPING

För de som hellre vill bo på camping så finns First Camp Sunne - Fryksdalen, belägen på andra sidan E45. Från campingen till Selma Spa tar man sig enkelt över via bro eller under genom viadukt. Precis intill campingen ligger Sunne Sommarland med tillhörande vattenland. Priserna för campingplatserna varierar beroende på bokningsläge och vilken plats man bokar men ett uppskattat pris är 700 - 1 000 SEK för två nätter den 4 - 6 augusti. Det finns även stugor att boka från 1 200 kronor.

Bokning online på:

<https://firstcamp.se/destinationer/sunne-fryksdalen>

BUSSRESA

För de som hellre vill åka på utflykt under stämmodagen är det en buss bokad som avgår från hotellet klockan 9.00 den 5 augusti. Turen går först till Klässbols Linneväveri. Väveriet är ett familjeföretag och kunglig hovleverantör sedan 1970-talet, som tillverkar hållbara och högkvalitativa linneprodukter. Efter besöket på linneväveriet går resan till Värmskogs Café för lunch. Värmskogs Café är en populär turistattraktion, känd för sina räksmörgåsar, men det finns såklart även andra alternativ på menyn. Beräknad tid tillbaka på hotellet är 15.00. Observera att bussresan måste bokas i samband med anmälan till stämman. Bussresan är gratis men lunchen är till självkostnadspris.

Mer information om de två destinationerna:

<https://www.klassbols.se/>

<https://varmskogscafe.se/>

DELTAGARAVGIFTER SRB-FÖRENINGENS ÅRSSTÄMMA 2024

BOENDE (pris per natt och person)

	PRIS
Enkelrum, vuxen	1452:-
Dubbelrum, vuxen	1152:-
Barn	300:-

SÖNDAG 4 AUGUSTI

	PRIS
Grillbuffé, vuxen	350:-
Grillbuffé/hamburgare, barn upp till 12 år	120:-

MÅNDAG 5 AUGUSTI

	PRIS
Stämmodag inkl. förmiddagsfika, lunch och eftermiddagskaffe	750:-
Bussresa Klässbols Linneväveri (lunch tillkommer till självkostnadspris)	0:-
Trerätters middag, vuxen	650:-
Trerätters middag, barn upp till 12 år	300:-

TISDAG 6 AUGUSTI

	PRIS
Fältlunch, vuxen	110:-
Fältlunch, barn upp till 12 år	55:-

Priser är inklusive moms

Västanå musik & teater.
Foto: <https://vastanateater.se/>

ATT SE OCH GÖRA I SUNNE MED OMNEJD

Ack Värmeland du sköna! Det finns mycket att se och göra i Sunne med omnejd så om man har möjlighet är det en bra idé att spendera någon dag extra i området i anslutning till stämman.

På sidan <https://sagolikasunne.se/> kan man förkovra sig i vad man kan göra i Sunne.

Sunne Sommarland. Foto: barnsemester.se

Kultur och historia

- Mårbacka
- Alma Löf
- Västanå musik & teater
- Rottneros Park
- Sundbergsgård

Natur och äventyr

- Vandringsleder
- Tossebergsklätten
- Badplatser i närheten av Selma Spa
- Cykla i Sunne

Aktiviteter

- Spela golf
- Padel i Sunne
- Minigolf
- Spela tennis
- Sunne Sommarland
- Spela beachvolleyboll

DAGS ATT

NOMINERA

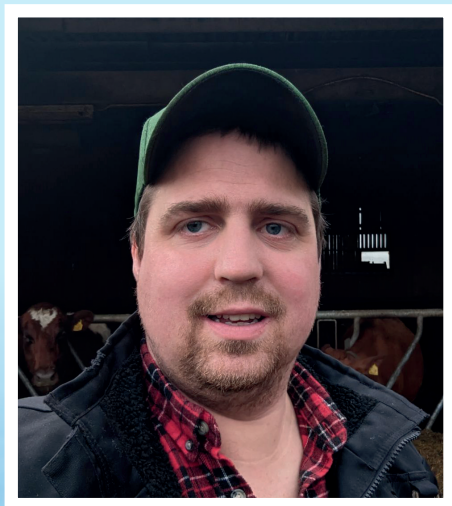
TILL TVÅ HEDERSAMMA PRISER!

ÅRETS SRB-PROFIL

Priset till årets SRB-profil delas årligen ut på SRB-Föreningens årsstämma och vi hoppas kunna tilldela en ny person priset vid årsstämman i Sunne.

Via SRB-klubbarna skickas nomineringar med motivering in till föreningen senast den 7 april. Priset går till person som gjort det lilla eller stora extra för rasen, som arbetar och brinner för SRB och förtjänar uppskattning för sitt engagemang!

Vid stämman i Ystad tilldelades Patrik Zetterqvist, Enköping, priset för sin glöd och sitt engagemang för SRB-kon.

SRB-UNGDOMSSTIPENDIUM

Stipendiet är instiftat 2018 och priset är 5 000 SEK, som delas ut till ungdom under 35 år som är medlem i föreningen.

Nomineringarna till priset görs av SRB-klubbarna och priset delas ut på SRB-Föreningens årsstämma. Nomineringarna skickas till föreningen senast den 7 april. Stipendiet kan användas till bland annat studieresa och redovisning sker till exempel i SRB-bladet.

Förra årets pristagare, Alma Håkansson, Brålanda, tilldelades priset för bland annat att hon är en förebild för både lantbruket och SRB-kon.

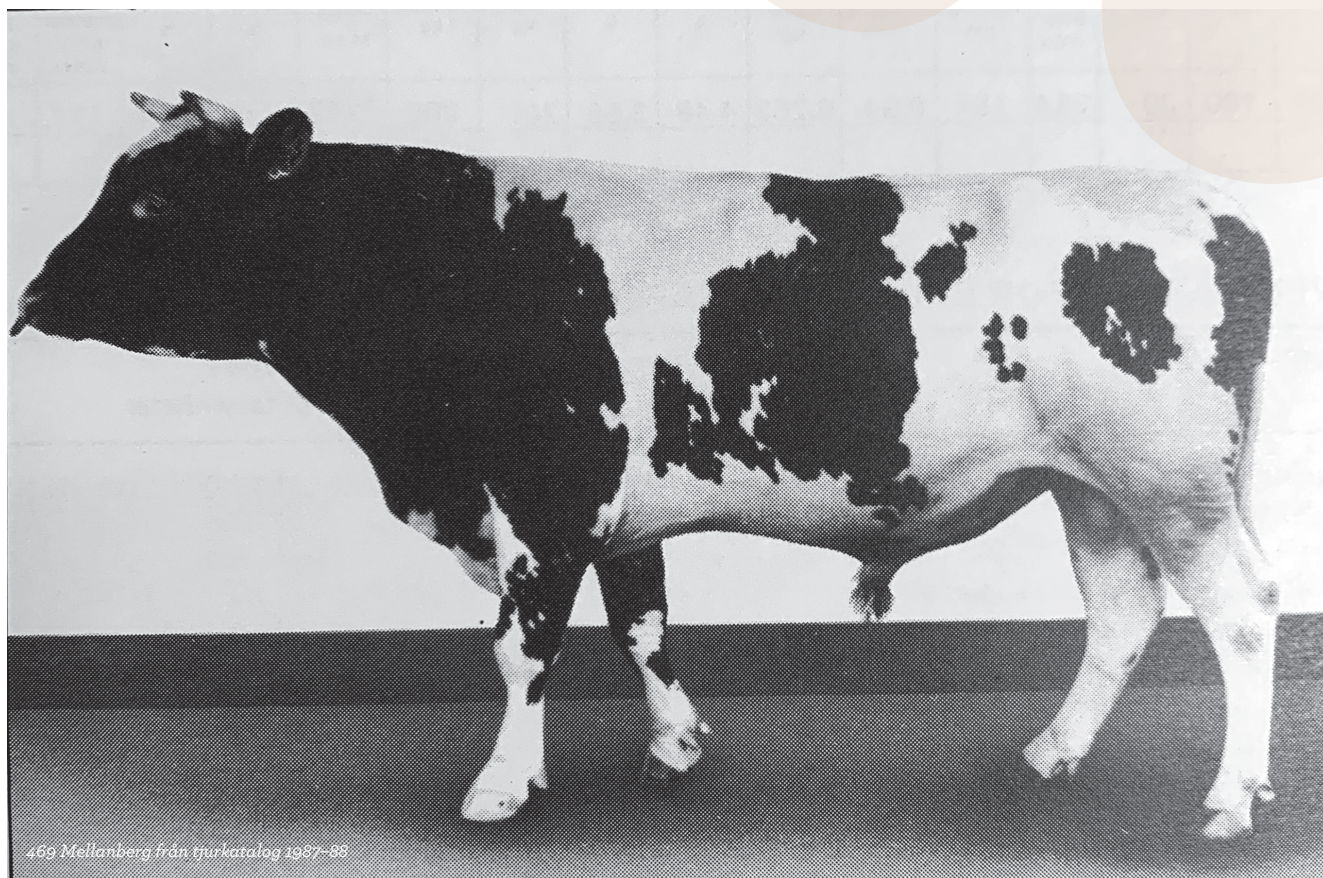
Alma använde stipendiet till resa till Australien och deltog på WAF Youth Tour. Mer om resan i SRB-bladet nr. 3 2023.

Foto: Johan Nydahl

TJURAR SOM GJORT AVTRYCK

Referens: Bernt Ljungqvist och Erling Petersson

469 Mellanberg från tjurkatalog 1987-88

Namn: 469 MELLANBERG SRB 86469

Född: 1981-03-11

Far: 67 Salintupa SRB 75067

Mor: 68 Gullstjärn SRB 98314

Farfar: Nokan Olpi 90012

Farmor: Soma 426411

Morfar: 163 Magda SRB 66006

Mormor: 20 Gullstjärn SRB

Uppfödare: Rune Gustavsson Mellanbergsäng, Säter

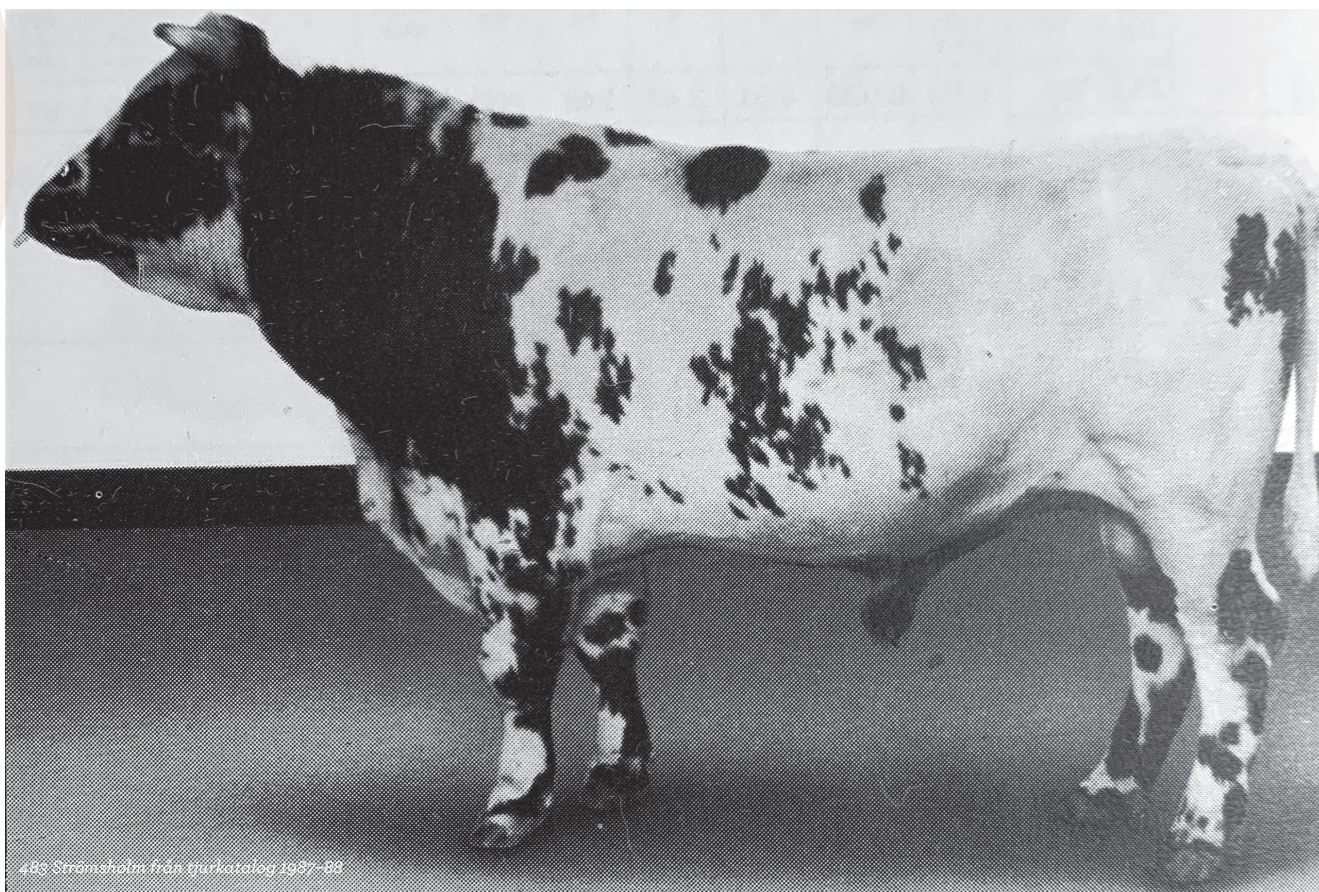
Exteriörbeskrivning

Vid 2 3/12 år. Mankhöjd 143 cm, bröstomfång 213 cm, färg r4 bl, muskulös, något snörd, något sänkt rygg och välformat kors. Normala lår, krokhasig benställning, veka kotor och något låga trakter. Normala rörelser och med en helhetspoäng 6,0.

I tjurkatalogen 1987-88 toppade 469 med +26 i tjurindex och därmed den bästa Salintupasonen. Han förenade viktiga avelsvärden på ett positivt sätt såsom produktion, tillväxt, dotterfertilitet, juveregenskaper, lynne och sjukdomsresistens. Han hade inte ett enda minus. I katalogen skriver man även att 469 Mellanberg kan be-

traktas som en av SRB-rasens totalt sett bästa tjurar.

Hösten 1994 fick Göran Malmberg, VD för Elitsemin, förfrågan från Tjeckien om han och tre personer från landet kunde plocka ut några kor för export. Efter mycket letande hittade de 347 Strimma, en fjärdekalvare efter 469 Mellanberg; MF 24 Floda-Sund, MMF 41 Kristineberg med 127 i relativt mot besättningen, god exteriör och 11,9 i kalvningsintervall. Hon fungerade mycket bra i Tjeckien både vad gällde produktion och som embryodonator. Under 2007 avlivades hon 19 år gammal och då hade hon 165 avkommor efter sig. Tyvärr finns inget dotterfoto.

483 Strömsholm från tjurkatalogen 1987-88

Namn: 483 STRÖMSHOLM SRB 86483
Född: 1981-08-07
Far: 67 Salintupa SRB 75067
Mor: 70 Maria SRB 100853
Farfar: Nokan Olpi 90012

Farmor: Soma 426411
Morfar: 16 Snoppe SAB 426
Mormor: 75 Maria SAB 510093

Uppfödare: Sven-Bertil Renström, Strömsholm, Bureå

Exteriörbeskrivning

Vid 1 1/2 år. Mankhöjd 136 cm, bröstomfång 195 cm, färg r4 stj, reslig, gracil, ordinär rygg med något sluttande kors. Normala lår, hastrång benställning och låga trakter. Normala rörelser och med en helhetspoäng 7,0.

483 Strömsholm var ytterligare en i raden av utmärkta Salintupasöner. Resliga döttrar med bra juver, dotterfertilitet och mastitresistens. Enligt Torgny Kärrman, avelrådgivare på Nordavel

och sedermera Växa, fanns det många fina döttrar efter både 483 Strömsholm och speciellt efter 469 Mellanberg. Båda var fryslagrade och därmed var det begränsad användning av dem. Särskilt 469 då han dessutom hade svag egen fertilitet.

I tjurkatalogen från 1987-88 kan man läsa att 483 Strömsholm med sina egenskaper ”är en lättanvänd allround-tjur.” Både Mellanberg och Strömsholm tillhörde Nordavel.

AVELSVÄRDEN

EGENSKAP	469 MELLANBERG	483 STRÖMSHOLM
Mjölkinde	117	113
Tillväxt, t-tal	105	98
Dotterfruktsamhet	102	103
Mjölklarhet	102 (42 döttrar)	97 (43 döttrar)
Juver, totalomdöme	105	108
Spenlängd	94	103
Spenplacering	102	117
Benställning	103	98
Lynne	106	99
Sjukdomar, mastit	107	103
Sjukdomar, övrigt	104	97
Tjurindex	+26	+16

Från tjurkatalog 1987-88.

Hållbara kor med hög produktion, över 8 500 kg fett och protein:

1.	5-9378-838 Sköna 222614 SRB född 2005-02-10 F.1433 Orraryd SRB 91433 MF. 303 Mörby SRB 94303 Ägare: Lennart Persson & C Johansson, Torstorp Nolgården, Töreboda	13 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	165 925	4,0	3,7	12 456	165 925
2.	1-73598-632 Rosa SRB född 2007-08-05 F. 3829 Botans SRB 93829 MF. 3442 Stöpafors SRB 93442 Ägare: Sven Tomas Segerfur, Svinön, Glimåkra	10 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	134 215	4,4	3,5	10 627	141 851
3.	5-4254-554 Millan SRB 222751 född 2007-10-14 F. 1081 P Orkko SRB 90144 MF. 2097 Gungvala SRB 92097 Ägare: Robert Albertsson, Synnerby Tomten, Skara	13 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	133 036	4,2	3,5	10 172	136 482
4.	5-85300-1123 Maja SRB född 2009-07-19 F. 2852 VR Amigo SRB 92852 MF. 1804 O Brolin SRB 91804 Ägare: Mats och Inga-Lill Johansson, Kvarn, Borensberg	11 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	155 375	3,3	3,2	10 159	140 369
5.	5-34488-408 Brunetta SRB född 2008-11-26 F. 1967 Andersta SRB 91967 MF. 1804 O Brolin SRB 91804 Ägare: Jan-Erik Söderholm, Djupsjö, Nordmaling	8 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	129 970	4,2	3,5	10 105	135 119
6.	5-15854-219 Brunetta SRB född 2009-12-15 F. 2104 Gunnarstorp SRB 92104 MF. 1213 Peterslund SRB 91213 Ägare: Brorsans Lantbruk, Långberget, Holmsveden	10 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	118 332	4,6	3,9	10 051	131 528
7.	5-33589-692 Adina SRB född 2011-06-23 F. 1088 Toivo SRB 90159 MF. 1433 Orraryd SRB 91433 Ägare: Gunnar Pettersson, Ramneredshagar, Värnersborg	8 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	123 366	4,3	3,8	10 045	132 065
8.	13-25023-419 Vega SRB född 2007-09-23 F. 1750 J Valon SRB 91750 MF. 1354 Jerry SRB 970 Ägare: Johan och Monica Sjöqvist, Revesjö Stom, Svenljunga	13 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	122 668	4,8	3,3	9 891	133 063
9.	5-10503-885 Andrea SRB född 2008-08-09 F. 2104 Gunnarstorp SRB 92104 MF. 2307 Tveta SRB 92104 Ägare: Arne Johansson, Halleruds Gård, Säffle	7 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	121 831	4,6	3,5	9 843	131 287
10.	5-37278-781 Stjärna SRB född 2008-08-01 F. 2671 Buckarby SRB 92671 MF. 2333 Jubby-ET SRB 92333 Ägare: Eva och Roger Arvidsson, Övvarp Idala, Ätran	13 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	123 430	4,2	3,7	9 797	129 825

11.	5-178-817 Circe SRB född 2010-02-27 F. 2385 A Linné SRB 92385 MF. 1213 Peterslund SRB 91213 Ägare: Knutssons Lantbruk HB, Karaby, Tun	11 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	109 021	5,0	3,9	9 747	126 913
12.	5-37278-898 Gullros SRB född 2011-07-05 F. 2518 Nora Prästgård P SRB 92518 MF. 1128 Hällvik SRB 91128 Ägare: Eva och Roger Arvidsson, Övrap Idala, Ätran	10 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	130 233	4,1	3,4	9 746	131 610
13.	5-3183-903 Böla SRB född 2009-12-18 F. 2802 Asmo Sale ET SRB 42802 MF. 1213 Peterslund SRB 91213 Ägare: Torbjörn Larm, Hangelösa, Tomten, Lundsbrunn	11 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	124 495	4,1	3,6	9 593	128 075
14.	5-32055-864 Grilla SRB född 2009-11-14 F. 2182 S Adam SRB 92182 MF. 3724 G Ross SRB 93724 Ägare: Christer Nilsson, Persnäs Bygata, Löttorp	9 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	114 013	4,8	3,6	9 577	126 749
15.	5-81056-356 Maja SRB född 2005-07-24 F. 2230 V Hejde-ET SRB 92230 MF. 882 Torpane SRB 83882 Ägare: Erik Bjärnlid o Britt-Lis Levin, Bjäsätter Nergården, Vreta Kloster	10 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	120 675	4,3	3,6	9 514	126 507
16.	5-41106-829 Linda SRB 227610 född 2011-04-21 F. 6722 VR Alibi SRB 136722 MF. 2182 S Adam 92182 Ägare: Knutby Prästgård, Prästgården, Knutby	10 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	101 532	5,4	4,0	9 468	122 749
17.	5-45106-166 Brunella SRB 226482 född 2011-04-26 F. 6722 VR Alibi SRB 136722 MF. 2406 Ladö SRB 92404 Ägare: Knutby Prästgård, Prästgården, Knutby	9 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	105 853	5,0	3,9	9 394	122 728
18.	5-31720-1106 Disa SRB född 2008-12-14 F. 1804 O Brolin SRB 91804 MF. 3082 Backgård SRB 93082 Ägare: Kristina Borssen, Slobacka, Brålanda	9 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	112 729	4,8	3,5	9 388	125 008
19.	5-7411-795 SRB född 2010-06-08 F.2962 VR Liam 92962 MF. 1433 Orraryd SRB 91433 Ägare: Per Larsson, Kårtorp Sörgården, Tibro	10 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	122 081	4,2	3,4	9 313	125 230
20.	5-44378-1362 Tora SRB född 2012-05-05 F. 2979 VR Gibson SRB 92979 MF. 2929 VR Teo SRB 92929 Ägare: Br. Bengtssons Lantbruk AB, Olofstorp, Varberg	10 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	125 676	4,0	3,4	9 284	125 478

Hållbara kor med hög produktion, över 8 500 kg fett och protein:

21.	5-61023-1038 Nättros SRB 238589 född 2009-11-07 F. 2232 St Hallebo SRB 92232 MF. 1070 Lien SRB 90135 Ägare: Rabbalshede Gård AB, Rabbalshede Gård, Rabbalshede	11 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	122 912	4,2	3,4	9 258	125 001
22.	5-70322-1117 Jänta SRB född 2010-12-03 F. 2979 VR Gibson SRB 92979 MF. 1856 Huseby SRB 91856 Ägare: Håkan Nilsson, När Bomunds i Hammaren, Stånga	9 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	110 946	4,7	3,6	9 185	121 654
23.	5-83624-736 Näbba SRB född 2010-05-02 F. 2232 St Hallebo SRB 92232 MF. 1456 Nävsta SRB 91456 Ägare: Sten Jansson, Storkelsby Lillgården, Motala	8 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	110 402	4,7	3,5	9 098	121 006
24.	5-23132-750 Tilly SRB född 2011-11-17 F. 2263 G Edbo SRB 92263 MF. 1678 K Lens SRB 91678 Ägare: Marit Eriksson o Gerhard Nilsson, Bäckén, Offerdal	7 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	99 142	5,1	4,0	9 087	117 696
25.	5-32055-1001 Blomma SRB född 2009-11-07 F. 2864 VR Lord SRB 92864 MF. 1750 J Valon SRB 91750 Ägare: Christer Nilsson, Persnäs Bygata, Löttorp	10 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	118 713	4,2	3,4	9 070	122 040
26.	5-17664-479 Maja SRB född 2012-06-22 F. 1106 Record SRB 95002 MF. 1967 Andersta SRB 91967 Ägare: Lennart Mattson, Grinneröds Kolbengtseröd, Ljungskile	8 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	119 111	4,2	3,3	8 927	120 831
27.	5-44378-1343 Stina SRB född 2012-01-29 F. 6558 R Haslev SRB 36558 MF. 2290 Inlag II SRB 92290 Ägare: Br. Bengtssons Lantbruk AB, Olofstorp, Varberg	11 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	118 325	4,0	3,5	8 895	119 560
28.	5-30134-806 Rara SRB född 2009-04-05 F. 1804 O Brolin SRB 91804 MF. 1213 Peterlund SRB 91213 Ägare: Wiströms Lantbruk, Ottenby Kungsgård, Degerhamn	11 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	100 520	5,0	3,8	8 830	115 743
29.	5-4254-31 Frida SRB född 2011-05-27 F. 1096 Ullimulli SRB 90167 MF. 1213 Peterslund SRB 91213 Ägare: Robert Albertsson, Synnerby Tomten, Skara	11 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	119 514	4,1	3,3	8 794	119 669
30.	5-4254-1 Glada SRB 226512 född 2009-03-26 F. 2104 Gunnarstorp 92104 MF. 1619 Gränö SRB 91619 Ägare: Robert Albertsson, Synnerby Tomten, Skara	11 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölkg kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	116 191	4,2	3,4	8 755	118 318

31.	5-30957-335 Fagra SRB född 2006-12-22 F. 3829 Botans SRB 93829 MF. 907 T-Bruno SRB 93907 Ägare: Christer Ivansson, Flarkbäcken, Flarken	6 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	101 920	4,8	3,8	8 741	114 669
32.	5-16508-575 Märta SRB född 2010-10-02 F. 2385 A Linné SRB 92385 MF. 1967 Andersta SRB 91967 Ägare: Lennart Näslund, Tönsen, Kilafors	11 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	113 729	4,0	3,6	8 724	116 235
33.	5-15854-242 Brunetta SRB född 2011-12-17 F. 1100 Unyrkki SRB 90171 MF. 2232 St Hallebo SRB 92232 Ägare: Brorsans Lantbruk, Långberget, Holmsveden	8 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	100 971	4,7	3,9	8 723	113 803
34.	5-41308-1205 Sickan SRB född 2011-11-04 F. 9076 VR Alba SRB 99076 MF. 2802 Asmo Sale ET SRB 42802 Ägare: TS Bäck i Rånäs AB, Rånäs Gård, Rånäs	10 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	114 983	3,9	3,7	8 706	115 708
35.	5-44737-1082 Meta SRB född 2013-06-13 F. 2488 Pell-Pers SRB 92488 MF. 2788 Djupdalen SRB 92788 Ägare: Skygge Lantbruk AB, Skygge Gård, Tvååker	7 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	104 321	4,7	3,7	8 693	114 841
36.	5-20650-1622 Rosa SRB 223412 född 2013-03-29 F. 2488 Pell-Pers SRB 92488 MF. 1967 Andersta SRB 91967 Ägare: Ivar o Kerstin Bengtsson, Rårödsgården, Stehag	9 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	116 077	4,1	3,4	8 675	117 210
37.	5-51033-891 Lana SRB 225737 född 2010-11-25 F. 1091 R Facet SRB 90162 MF. 4089 M Uusu SRB 44089 Ägare: Kennerth o Jan-Åke Carlsson, Ladö, Värends Nöbbele	10 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	101 170	5,0	3,6	8 669	114 845
38.	5-40652-625 Josefina SRB född 2009-09-15 F. 2182 S Adam SRB 92182 MF. 1997 Långbo SRB 91997 Ägare: Tomas Hellner, Öndal Hellnersgården, Edsbruk	10 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	108 526	4,3	3,7	8 662	114 745
39.	5-89022-518 Daga SRB 223942 född 2009-05-27 F. 2182 S Adam SRB 92182 MF. 3262 Lunden SRB 93262 Ägare: Magnus Svensson, Röckla, Virestad	10 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	105 476	4,7	3,5	8 650	115 425
40.	5-749920-610 Rosa SRB 220150 född 2010-07-09 F. 2958 VR Otto SRB 92958 MF. 2499 V Järnsnäs SRB 92499 Ägare: Mats Karlsson, Edenberga, Laholm	9 kalvningar			
Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
tom 2023	109 194	4,3	3,6	8 647	115 206

Hållbara kor med hög produktion, över 8 500 kg fett och protein:

41.	5-30478-310 Eva SRB född 2011-01-15 F. 2983 VR Gobel SRB 92983 MF 1067 Life SRB 90131 Ägare: Kriminalvården Sörbyn, Hörnefors	10 kalvningar				
	Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
	tom 2023	110 792	4,2	3,6	8 566	114 325
42.	5-17000-373 Disa SRB född 2011-07-28 F. 2236 Hällom SRB 92236 MF 2232 St Hallebo SRB 92232 Ägare: Sven Eric Eliasson, Tega, Ytterby	8 kalvningar				
	Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
	tom 2023	105 707	4,5	3,5	8 537	113 744
43.	5-41377-1020 Åsa SRB född 2010-07-22 F. 2385 A Linné SRB 92385 MF 2166 Lanna SRB 92166 Ägare: Helén Engman, Sandgärdesvägen, Gryt	11 kalvningar				
	Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
	tom 2023	115 334	4,0	3,4	8 536	115 513
44.	5-37585-643 Rödocka SRB född 2011-02-17 F. 2236 Hällom SRB 92236 MF 1804 O Brolin SRB 91804 Ägare: Nackunga Gård AB, Nackunga Gård, Hölö	9 kalvningar				
	Prod. totalt	Mjölk kg	Fett %	Protein %	Fett + Protein kg	kg ECM
	tom 2023	107 282	4,5	3,4	8 507	113 978

PRIS TILL HÖGST GENOMISKT TESTADE SRB-HONDJUREN 2023

De genomiska testerna som ger oss dagens NTM-värde hos våra djur har det senaste årtiondet revolutionerat mjölkkrasaveln och har kommit för att stanna. Det är helt rätt i tiden att uppmuntra detta arbete och de framgångar avelsmässigt som det ger den enskilde lantbrukaren samt gagnar alla som jobbar med mjölkkor. Därför har SRB-Föreningen tagit fram ett pris till de högst genomiskt testade hondjuren det gångna året. Diplom kommer att överlämnas på SRB-Föreningens årsstämma i Sunne. Grattis till vinnarna!

FEBRUARI

Idnr: 64169-544
Namn: SOFIA
Födelsedatum: 2022-10-09
NTM: 39
Far: 8375 VR Upway 48478
Morfar: 7640 VR Fonseca 137640
Ägare: Marita Hermansson, Röra-Röd, Henån

MAJ

Idnr: 40301-1871
Namn: GRETA
Födelsedatum: 2022-08-19
NTM: 37
Far: 9955 VR Arvid 99955
Morfar: 7967 VR Hjuve 137967
Ägare: Krejstad Gård, Krejstad, Gamleby

AUGUSTI

Idnr: 13057-4092
Namn: BRATTA
Födelsedatum: 2023-05-10
NTM: 37
Far: 8389 VR Heinz 138375
Morfar: 6222 VR Wild 38049
Ägare: Björn Hjalmarsson,
Norra Mellbergerud, Säffle

NOVEMBER

Idnr: 41544-1028
Namn: DOCKAN
Födelsedatum: 2023-08-17
NTM: 39
Far: 8389 VR Heinz 138375
Morfar: 9923 VR Heeman 99923
Ägare: Björn och Sofia Runarsson, Saringe, Alunda

TILL MINNE AV

Ulf "Puma" Jonsson

KRISTINA PERSHAGEN SAMUELSSON

I mitten av december nåddes vi av den tråkiga nyheten att Ulf Jonsson avlidit. Ulf var en färgstark man med starka åsikter, såväl när det gällde kor som sitt andra stora intresse fotboll. Namnet Puma fick han i sin ungdoms dagar då han som målvakt agerande likt en Puma. Han blev intill sin död Kilafors IF trogen och blev en av föreningens stora profiler.

Trots sina starka åsikter sa han också alltid att man inte ska vara sämre än att man kan ändra sig! Detta gjorde honom till en mycket resonabel person.

Ulf föddes i Kalix 1944 men familjen flyttade bara något år senare till Arbrå där Ulfs pappa fick jobb som ladugårdsförman på Nytorps lantbruksskola. På 60-talet gick flyttlasset än en gång och denna gång till Kilafors då hans far bytte arbete och blev ladugårdsförman på Kilafors bruk. Antar att det var här han fick sitt genuina intresse för kor och då främst SRB.

Ulf gick lantbruksskola, driftledarkurs och utbildade sig till semin- och kontrollassistent (husdjurstekniker) och fick så småningom arbete på Dala Gävle Husdjur. Hans stora intresse för avel gjorde honom till avelsansvarig i föreningen med stationering i Bollnäs.

Han var en omtyckt arbetskamrat och mycket uppskattad av lantbrukarna då han besatt en stor kunskap inom såväl avel som exteriörbedömning. Första gången jag träffade Ulf var när jag bör-

jade arbeta i Dala-Gävle Husdjur, där han utbildade oss tekniker i konsten att bedöma kor. På den tiden sköttes all tjurdotterbesiktning av oss husdjurstekniker i samband med övriga besök. Hans lite buttra sätt skrämde nog en del av oss "nya" men efter att lärt känna Ulf förstod man rätt så snart att bakom fasaden fanns en mycket snäll man.

Inom SRB-Föreningen gjorde han sig känd för att i alla lägen vilja SRB-rasens bästa. Ulf instiftade ett pris vid namn Ulf Jonssons hederspris och priset delas ut vid årsstämman och går till den stamboksberättigade ko som uppnått 150 000 kg ECM under senaste kontrollåret. Vissa år finns det inte kor som uppnår kriteriet och därmed delas det heller inte ut varje år. Detta var också Ulf Jonssons mening - detta skulle vara ett speciellt pris till mycket speciella kor.

Han var en flitig besökare på våra stämmor och en stämman fick en alldeles speciell plats i hans hjärta och det var stämman i Haparanda, den utsåg han till den allra bästa. Så sent som i november var han på plats på vårt höstmöte i Uppsala. Jag frågade hur det stod till och sa samtidigt att han såg pigg ut och då han tittade på mig med sin pliriga blick och sa att "skenet kanske bedrar".

Många av oss kommer att minnas Ulf som en stark man med tydliga åsikter, med ett gott hjärta och som alltid lyssnade på andras argument.

Ulf vid riksmästerskapet i exteriörbedömning på stämman i Haparanda 2022.

SRB/AY KOR - HÖGST BEDÖMDA 2023

ÖRON-NR.	NAMN	STBNR	FÖD. ÅR	HÄRSTAMNING	ÄGARE	HEL-HET	KROPP	BEN	JUVER
1348	LUNDEN LA CASY	239530	16	F: 1452 Dazzle 9192 MF: 1399 Dreamer 9139	Lunden Ayrshire & Holstein, Brålanda	94	92	93	95
1345	GEFINA	235309	16	F: 1453 Pedro 9193 MF: 1379 Test 999	Lunden Ayrshire & Holstein, Brålanda	92	90	90	94
1444	PASTA	300578	18	F: 1442 Manderville 9182 MF: 1416 Opportunity 9156	Lunden Ayrshire & Holstein, Brålanda	92	90	91	93
1418	SHIRLEY	237716	18	F: 1470 Chelyote 9210 MF: 1410 Free Beer 9150	Lunden Ayrshire & Holstein, Brålanda	92	90	93	92
1462	GULL-ROS	239532	19	F: 1480 Tuxedo 9219 MF: 1433 Shockwave 9173	Lunden Ayrshire & Holstein, Brålanda	92	92	91	92
1325	SHIRLEY	233658	15	F: 1410 Free Beer 9150 MF: 1394 Oblique 9133	Lunden Ayrshire & Holstein, Brålanda	92	93	92	90
1382	HJÄRTA	237707	17	F: 1404 Prodigy 9144 MF: 1397 Burdette 9137	Lunden Ayrshire & Holstein, Brålanda	91	90	91	92
1026	NISSA	239470	18	F: 1477 Tarzan 9216 MF: 1449 Craftman 9189	Familjen Engström, Färanäs Västregård, Vislanda	91	92	91	90
1446	LA CASY	239125	18	F: 1479 Imagine 9218 MF: 1410 Free Beer 9150	Lunden Ayrshire & Holstein, Brålanda	90	87	88	93
995	ÖLLMA	239289	19	F: 1455 Bigstar 9195 MF: 1403 Winston 9143	Andreas Rofors, Ro Södergård, Eksjö	90	89	86	93
1477	PASTA	240118	19	F: 1442 Manderville 9182 MF: 1416 Opportunity 9156	Lunden Ayrshire & Holstein, Brålanda	90	87	89	92
569	MAJROS		18	F: 9959 VR Leho 99959 MF: 6303 VR Borsse 46303	Thomas Ekman, Björkem Varberg	90	88	88	92
1379	PASTA	237706	17	F: 1449 Craftman 9198 MF: 1397 Burdette 9137	Lunden Ayrshire & Holstein, Brålanda	90	88	88	92
810	ROSA		18	F: VR Bourne 99855 MF: 9779 VR Hermit 99779	Mats Karlsson, Edenberga, Laholm	90	87	92	91
1402	GULL-ROS	237712	17	F: 1460 Rubicom 9200 MF: 1397 Burdette 9137	Lunden Ayrshire & Holstein, Brålanda	90	90	90	91
715	SILVA	239297	18	F: 1476 Amazing 9215 MF: 1440 Volvo 9180	Lars och Maria Brihall, Skirö-Byestad, Vetlanda	90	88	90	91
769	NANCY	238819	16	F: 7640 VR Fonseca 137640 MF: 1399 Dreamer 9139	Fredrik och Susanne Johansson, Näsmark, Bjurholm	90	91	89	91
592	NETTA		19	F: VR Hipster 99867 MF: 9541 VR Hattrick 99541	Thomas Ekman, Björkem Varberg	90	91	87	91
1781	ROLLA	300687	19	F: 9885 VR Vorre 99885 MF: 6128 VR Hielke 37687	Werthéns Lantbruks AB, St. Hallebo, Habo	90	89	90	90
681	NETTA	238402	17	F: 1453 Pedro 9193 MF: 2791 Saxebyn 92791	Lars och Maria Brihall, Skirö-Byestad, Vetlanda	90	91	88	90
1031	ARA	238389	18	F: 9219 VR Fans 99219 MF: 6003 VR Tuomi 46003	Lars Olof Mi Olofsson Kjellberg, Ingatorps-Övrabo, Ingatorp	90	92	88	89

anolytech.se

**DET ÄR INTE VATTNET
SOM ÄR PROBLEMET.
DET ÄR BAKTERIERNA
SOM SPRIDER SIG HÄR...**

Garanterat bakteriefritt vatten med förebyggande desinfektion

Även om ditt inkommande vatten är felfritt, finns det alltid risk att djuren själva tillför bakterier.

Anolytechs förebyggande desinfektionssystem avdödar bakterierna så fort de dyker upp och håller rören fria från biofilm – året runt.

Kontakta oss redan idag så berättar vi mer om hur vi kan hjälpa just din verksamhet, ring **0411-24 30 30**.

Anolytech®

THE FUTURE OF DISINFECTION

KOR MED HÖGST AVKASTNING

	För-Bes-Ko Mjölkindex	Kalv nr Stbnr	Fader	Morfader	Mjök kg	Fett %	Protein %	ECM kg	Ägare
1	5-2107-604 KAJSA, 104	5	9821 VR Belos 99821	6558 R Haslev 36558	17 650	4,66	3,71	19 476	Stora Mu AB, Svartbyn, Överkalix
2	5-23132-865 TESSI, 109	4	6301 VR Uudin 46301	1804 O Brolin 91804	16 722	4,82	3,74	18 826	Gerhard Nilsson och Marit Eriksson, Bäckén, Offerdal
3	5-61023-1624 STJÄRNA, 103	2	9858 VR Hjulle 99858	7688 VR Firenze 137688	18 247	4,67	3,78	18 247	Rabbalshede Gård AB, Rabbalshede
4	5-50389-393 ANNA, 111	4	7850 VR Abraham 137850	2983 VR Gobel 92983	16 923	4,37	3,79	18 182	Ingelsbo Lantbruk AB, Aneby
5	5-1991-802 HILMA, 110	3	9846 VR Herbert 99846	6054 VR Rankin 37304	16 535	4,60	3,68	18 078	Luttugården AB, Soukolojärvi, Övertorneå
6	5-81087-1358 NORA, 100	3	8016 VR Tumus 138016	9663 VR Wand 99663	16 738	4,36	3,75	17 926	Åbysätter AB, Nykil
7	5-23047-1750 EDA, 94	6	2986 VR Game 92986	1091 R Facet 90162	16 356	4,41	3,79	17 671	AB Gunnarstorps Gård, Söderåkra
8	5-62878-834 GULLAN, 109	3	7607 VR Futari 47607	2671 Buckarby 92671	16 275	4,33	3,98	17 651	Ingemar Karlsson, Snårarpsvägen, Kristianstad
9	5-80166-1040 RÖDINNA, 115	3	7968 VR Boris 137968	9725 VR Tokyo 99725	15 501	4,80	3,90	17 602	Christer Johansson, Össlöv Södergård, Ljungby
10	5-89915-1107 FRÖKEN, 101	3	7820 VR Toffee 47820	6983 VR Friari 46983	16 652	4,29	3,65	17 547	Ingesarvens Lantbruk AB, Bergsjö
11	5-25314-921 MALLA, 107	4	7557 VR Pasuuna 47557	2671 Buckarby 92671	15 980	4,39	4,04	17 513	Lars Eriksson, Brostugan, Gustafs
12	5-31535-1922 LILJA, 111	3	9835 VR Vilan 99835	9727 VR Lazer 99727	15 230	4,77	4,11	17 497	Magnus Karlsson, Torpane, Brålanda
13	5-61023-1567 INA, 97	3	9846 VR Herbert 99846	7171 VR Feton 47171	15 754	4,67	3,73	17 445	Rabbalshede Gård AB, Rabbalshede
14	5-19093-983 ROSA, 102	4	7273 VR Fectus 47273	9507 VR Flame 99507	15 003	5,11	3,71	17 389	Månås Mjök AB, Ölme Lämås, Kristinehamn
15	5-33069-6200 MATILDA, 110	5	9663 VR Wand 99663	4412 S Valpas 44412	17 599	3,91	3,39	17 382	Salltorps Lantbruk AB, Salltorp, Vessigebro
16	5-20650-2048 SIMBA, 103	6	9727 VR Lazer 99727	2483 V Föske 92483	14318	5,33	3,99	17292	Ivar och Kerstin Bengtsson, Rårödsgården, Stehag
17	5-54220-44 OLIVIA, 115	7	9547 VR Boxer 99547	2236 Hällom 92236	14835	5,18	3,67	17287	Anders Fransson, Uddesbo Norrgård, Tranås
18	5-2107-653 KAJSA, 98	4	7818 VR Hashtag 47818	7640 VR Fonseca 137640	15818	4,41	3,91	17236	Stora Mu AB, Svartbyn, Överkalix
19	5-57356-608 NETTA, 106	2	9867 VR Hipster 99867	9802 VR Bonzo 99802	15046	4,82	3,97	17211	Johan o Niklas Pettersson, Hejde Sigsarve, Klinehamn
20	5-61023-1599 NÄTTROS, 96	2	7968 VR Boris 137968	6883 VR Erkki 46883	16542	4,22	3,58	17209	Rabbalshede Gård AB, Rabbalshede
21	5-20650-1622 ROSA, 98	9	2488 Pell-Pers 92488	1967 Andersta 91967	16441	4,48	3,22	17182	Ivar och Kerstin Bengtsson, Rårödsgården, Stehag
22	5-25314-959 BÖNA, 104	4	7675 VR Loren 47675	9065 VR Axe 99065	15772	4,49	3,77	17154	Lars Eriksson, Brostugan, Gustafs
23	5-33995-64 CARMEN, 97		6303 VR Borss 46303	2104 Gunnarstorp 92104	16558	4,11	3,69	17140	Ramnered Lantbruk, Finngårdsred, Vänersborg
24	5-54282-866 NETTA, 108	3	9846 VR Herbert 99846	1091 R Facet 90162	15908	4,49	3,61	17115	David Karlsson, Solvarps Gård, Ydre
25	5-8996-1731 LOTTA, 112	2	9825 VR Birka 99825	7640 VR Fonseca 137640	14573	4,74	4,48	17101	Ulf Christer Johansson, Ekby Björsgården, Mariestad

BREED ASSOCIATION

MEETING NORGE 9-11 januari 2024

Elin Janpers, Kristina Pershagen Samuelsson och Björn Runarsson

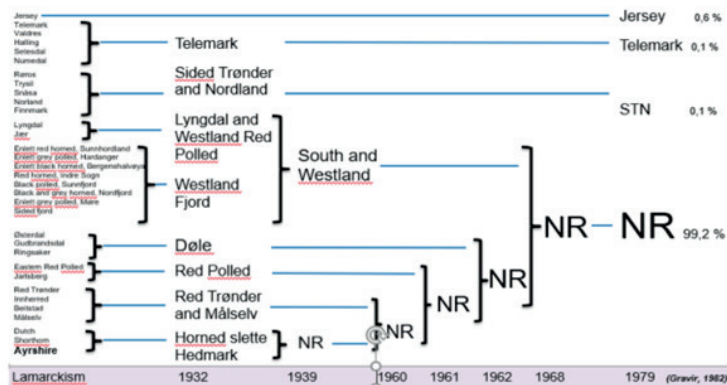
Deltagarna vid Breed Association Meeting i Norge. Foto: Kristin Malonæs

Årets "Breed Association Meeting" ägde rum i Norge, med start i Ås utanför Oslo. Breed Association Meeting är en årlig träff mellan rasstyrelserna i Sverige, Danmark och Finland. Vid mötet föregående år i Uppsala bjöds även Norge in, vilket resulterade i att mötet detta år hölls just i Norge vid en tredagars vistelse.

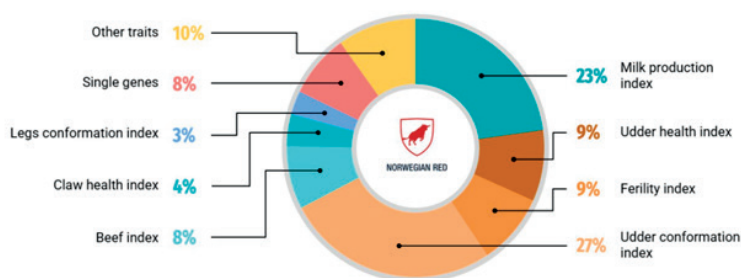
DAG 1

Första dagen var det presentation från Geno (Norges avelsföretag) om deras avelsprogram samt om forskning från universitet i Ås. Genos avelsprogram för NRF (Norsk Rødt Fe) presenterades av deras avels- och forskningschef Håvard Melbo Tajet. Geno ägs av Norges 7 000 mjölkproducenter. NRF-rasen bildades år 1935 av en sammanslagning av alla de raser som fanns i "varje dal" där det historiskt hade varit egna raser lokalt, samt med hjälp av importerade SRB- och Ayrshiredjur från Sverige och Finland.

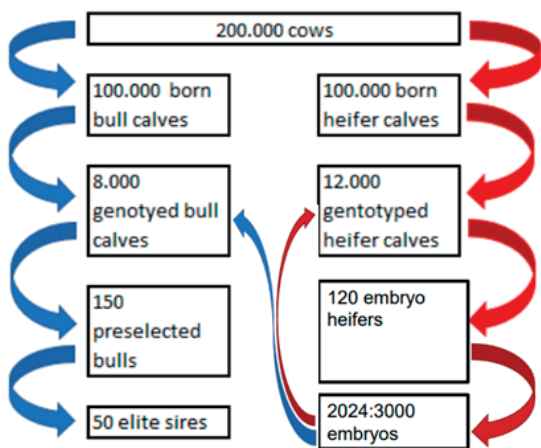
BILDANDET AV NRF FRÅN 1930-TALET

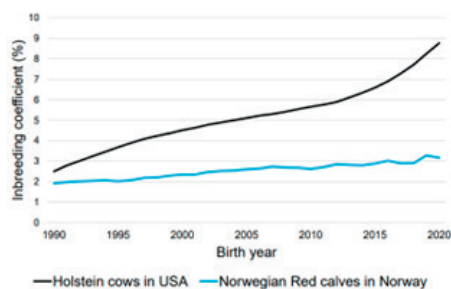
TMI FÖR NORSK RÖD

SELEKTIONSSCHEMA AV NORSK RÖD

INAVELSGRAD NORSK RÖD OCH HOLSTEIN

• Effective population size

- Norwegian Red: ~280
- Holstein: ~60 (Van Kaam, 2023)

År 2010 började man att testa djur genomiskt och från år 2016 så gick man endast in för genomiskt testade tjurar. Under 2018 började man med könssorterade doser samt egen embryoproduktion. Under 2020-talet har mycket av utvecklingen handlat om fodereffektivitet och kornas metanutsläpp som en del av hållbar avel. TMI- Total Merit Index är det samlade avelsvärde som man arbetar med, likt vårt NTM.

Under senare år har det skett ett ökat fokus på mjölkavkastning och juverexteriör på bekostnad av kötttegenskaperna. Rekommendationerna nu är i stället att använda mer kött-rassemin och könssorterat i sin besättning.

Många, 40 – 50 %, av korna inom NRF är kulliga och med dagens höga vikt på kullighet kommer cirka 75 % av kalvarna som föds efter dagens tjurar att bli kulliga. Vi fick också lära oss att cirka 20 % bär på anlag för scurs vilket på tjurarna ger kraftiga hornliknande utväxter men på hondjuren endast ger löst sittande knoppar. I Norge har man inte heller något krav på färg vilket har lett till att cirka 20 % av NRF-djuren har svart färg. Dessa härstammar från en inblandning av SLB på 70- och 80-talet.

Geno arbetar mycket med att hålla inavelsgraden i NRF så låg som möjligt. Deras strategi är följande:

- Använda flera olika tjurar i besättningen
- Använda många olika härstamningar vid insättning av semintjurar
- Begränsa antalet insemineringar per tjur
- Varje tjur används max sex månader och under hela den tiden används den som tjurfar. Där tänker man att alla tjurar som sätts in ska ha en så hög lägstanivå att de kan klassas som tjurfäder.

Inavelsgraden idag är 3,5 % och genomsnittlig inavelsökning för NRF per år, mellan åren 1990 och 2023 är 0,035 %. Både inavelsgraden och ökningen är betydligt lägre än om man jämför med större populationer.

PRESENTATIONER FRÅN FORSKNING PÅ UNIVERSITETET I ÅS

Mjölkkvalité och nya mjölkegenskaper

Fria fettsyror, laktos och urea är områden som man tittar på. Fria fettsyror kan ge lukt- och smakfel. Laktoshalten har man sett kan ha kopplingar till juverhälsa och urea kan hjälpa till att ha kontroll på fodereffektiviteten.

Avel för fodereffektivitet och kor med låga metanemissioner:

Foder är en stor del av kostnaderna i mjölkproduktionen och höga utsläpp av metan ger energiförluster, därför så är detta ett prioriterat område. Man samlar in data från 14 besättningar med totalt 1 000 kor med hjälp av GreenFeed equipment, vilket helt enkelt är en kraftfoderstation där utandningsluftens metanhalt mäts. Även tjurarnas metanutsläpp mäts och förhoppningen är att i framtiden kunna förutspå avkommornas utsläpp.

DAG 2

Dag två inleddes med en presentation av Spermvital, ett eget bolag med koppling till Geno. Spermvital är enkelt förklarat en metod där spermier får fördubblad livslängd genom att de läggs i en gel som ser ut som spaghetti och under 48 timmar bryts gelen ner och därmed så finns det levande spermier tillgängliga under längre tid. I Norge används Spermvital vid 13 % av semineringarna. Nu försöker man utveckla tekniken för att få den att fungera på könssorterade doser.

Förmiddagen fortsatte med information om besättningarna i Norge och hur man jobbar praktiskt med sitt avelsprogram. Av alla kor tillhör 93 % NRF-rasen. Medelavkastningen är 8 379 kg ECM och medelkoantalet är 30,8. 60 % av korna mjölkas i en mjölkkningsrobot! Norge har ett kvotsystem som gör att det är begränsat hur mycket mjölk som kan produceras per gård. Det är vanligt att flera lantbrukare går samman i kooperativ för att kunna få en större och mer lättarbetad ladugård. Beteskravet är åtta veckor och många besättningar har korna på bete från maj till september. På en del av gårdarna tillämpas det fortfarande fäboddrift under den här tiden.

Alla besättningar har en avelsplan som man är fri att ändra i, mer populära tjurar är dock kvoterade. Tanken är att man kooperativt ska driva avelsarbetet framåt genom att använda många tjurar och lägga vikten på avkomman. Att fokusera på övergripande mål för besättningen tycktes vara mindre intressant.

Av semineringarna som görs i Norge utförs 8,5 % av lantbrukarna själva, 24,7 % av husdjurstekniker och resten av veterinärer. Geno distribuerar sperma i hela landet så att alla får tillgång till nya tjurar var femte vecka.

Eftermiddagen ägandes åt en workshop som handlade om "Möjligheterna för de röda raserna". Camilla Rosman och Morten Kargo från VikingGenetics samt Håvard Melbo Tajet från Geno visade och förklarade hur avelsarbetet är upplagt genom "Breeders equation", se bild nedan.

$$\Delta G = \frac{i \cdot r_{IA} \cdot \sigma_A}{L}$$

$$\text{Genetic progress} = \frac{\text{Intensity of selection} \cdot \text{Accuracy} \cdot \text{Genetic variability}}{\text{Generation interval}}$$

- ΔG = genetiskt avelsframsteg
- i = selektionsintensitet
- r_{IA} = säkerhet
- σ_A = genetisk variation
- L = generationsintervall

Ekvation för avelsframsteg, enligt presentation som gavs under mötet:

- Huvuduppgiften för varje avelsföretag är ett högt genetiskt framsteg i populationen
- Ekvationen för avelsframsteg är grunden för allt avelsarbete
- Alla avelsföretag använder ekvationen oavsett om det handlar om avel för kor, grisar, växter, fisk eller fjäderfä
- För Geno, och VikingGenetics; TMI och NTM är de verktyg som mäter genetiskt framsteg och bestäms av lantbrukarna i Norge, Sverige, Finland och Danmark.
- Delta G för Geno är det TMI-enheter per år och för VikingGenetics är det NTM-enheter per år

Både Geno och VikingGenetics får ofta höra: "Varför används inte äldre kor som har visat sin potential, som tjurmodrar" samt "Varför fokuserar ni inte på kor som i många generationer visat bra fenotypiska resultat. Det är viktigare än höga avelsvärden". Avelsföretagen kallar de fenotypiska resultaten för "fun facts" och konstaterar att det alltid är roligt att se en tjurmoder som har fått en hög bedömning och som producerar bra, men att dessa fenotypiska resultat bidrar mycket lite till de genetiska framstegen i en population. Budskapet är att lita på avelsföretagen och forskningen bakom arbetet de gör. De meddelar också att man på besättningsnivå kan behålla de gamla bra korna men inte som föräldrar till nästa generation. Använd i stället deras yngre döttrar.

Deltagarna delades in i grupper och fick göra en SWOT-analys för de röda rasernas framtid. Några punkter som kom upp från de olika grupperna var:

Styrkor/Möjligheter: God totalekonomi, låg dödlighet, höga halter, hälsosam och "vill leva", fodereffektiv, hållbar, robust, låg inavelsgrad, mindre ko som behöver mindre foder och vatten samt en något mindre yta i stallen.

Svagheter/hot: Saknar verktyg att jämföra raser och kor, dåligt rykte, lägre avkastning i kg mjölk, liten population, vanligare hos äldre lantbrukare och mindre gårdar.

Utifrån detta så togs beslut att:

- Varje deltagande land skriver två artiklar om den röda rasens fördelar
- Utbyta avelsmaterial
- Att i framtiden kunna jämföra avelsvärden mellan NRF och övriga röda raserna

Dagen avslutades med en middag tillsammans med några av medlemmarna från Genos styrelse och personal på en mjölgård i närheten av Hamar. Till fördrink serverades en lokal specialitet bestående av martini och lokalt producerad aquavit, en smak man inte glömmer i första taget.

DAG 3

Tredje och avslutande dagen bestod av besök på Genos avelscenter samt ett gårdsbesök. På avelsstationen i Store Ree, Stange, finns semintjurar, kvigor inför spolning samt labb för spermproduktion. Nytt stall för tjurarna in-

vigdes i november 2023. Vi fick besöka labbet för könssorterad sperma och höra lite om deras forskning. Sista anhalten där var vid det nya tjurstallet, och där visades också fem av deras just nu bästa tjurar.

Tjurvisning vid Store Ree i Stange. Foto: Elin Janpers

Gårdsbesöket var hos Ole Paulsen, Stange. Här fanns det 50 kor i ett lösdriksstall som var byggt år 2016. De mjölkades i en DeLavalrobot och utfodrades i kraftfoderstationer och med mixat foder, bestående av bland annat morötter. I foderstaten ingick även drank; en biprodukt från den lokalproducerade aquaviten.

Avkastningen låg på 10 500 kg ECM, men man fyllde inte gårdens kvot på 500 000 kg/ år, vilket var ett mål som man jobbade emot. Hälsoläget upplevdes som bra, de få mastiter som uppstod löste man oftast genom att göra kon trespent. Man gentestade alla djur och seminerade ungefär med 30 % könssorterat, 40 % köttras och resten konventionell sperma. Målet var att få långlivade kor.

Gårdsbesök hos Ole Paulsen, Stange. Foto: Elin Janpers

NAV WORKSHOP

Kristina Pershagen Samuelsson

NAV höll den 18 januari sin årliga Workshop i Köpenhamn. Förmiddagen ägnades helt och hållet åt de framtidsplaner som finns gällande EBE (European Bovine Evaluation) och under eftermiddagen diskuterades NTM i framtiden då avel för att reducera kornas klimatpåverkan mer kommer att stå i fokus. Det senare får vi återkomma i ett senare nummer.

Om EBE blir verklighet kommer följande länder att ingå: Sverige, Danmark, Finland, Tyskland, Spanien, Frankrike, Nederländerna och Polen. I det styrande organet kommer nuvarande NAV-länder räknas som ett land och inneha två röster, övriga länder kommer ha två var (se nedan).

DEU
2 p

NAV
2 p

ESP
2 p

FRA
2 p

NLD
2 p

POL
2 p

BESLUTSNÄMD

Ansvarar för avelsvärdering och levererar data för värdering

STYRNING AV EBE

24 rösträttigheter totalt
- NAV kommer få fyra rösträttigheter totalt (två per land/ område och 12 i enlighet med antal kor som erhåller EBV).

Beslut gällande:

- Budget och affärsplan
- Implementering av nya metoder/ egenskaper
- Nya länder/ ägare
- Jobbeskrivningar/ krav för VD

Visionen för EBE är att få fram en avelsvärdering i världsklass som på sikt kommer att vara kostnadseffektiv, vara en attraktiv arbetsplats, innehålla mjölk, kött och korsningar och ha en stark relation med forskningen.

Fördelarna är att många djur ger en säkrare avelsvärdering, en större budget ger möjlighet till större framstegstakt och forskning kring nya avelsvärden. Fler djur betalar kostnaden att ta fram framtida avelsvärden. Det kommer även att ge konkurrensfördelar gentemot Kanada och USA.

Nackdelar: Mindre raser som SRB kommer att bli väldigt små i sammanhanget. Att starta upp något nytt och fasa ut något samtidigt som vissa justeringar för att harmonisera skall göras kommer att kosta pengar. Kulturella skillnader; det har inte alltid varit lätt för länder emellan att förstå varandra som det är idag. Det finns en risk att NAV länderna blir överkörda då de endast har två mandat tillsammans mot länderna i övriga Europa.

Nackdelar som vi ser det för SRB - rasen: SRB blir en minoritetsras inom EBE tillsammans med raser som Montbeliard, Jersey, Normande med flera. Kommer SRB-rasens unika fördelar att tas på allvar och promotas på rätt sätt? Kommer pengar att avsättas för forskning och utveckling av rasen? Vi tycker vidare att kontakter med Norge borde kunna resultera i ett samarbete som gynnar vår röda ras.

SRB-FÖRENINGENS GENOMISKA TOPPBESÄTTNINGAR

ETT SAMARBETE MELLAN SRB-FÖRENINGEN, VÄXASVERIGE OCH VIKINGGENETICS

Att genomiskt testa sina djur ger ett snabbare avelsframsteg då det ger ett säkrare avelsvärde på varje enskild individ. Det genomiska värdet är ett verktyg för att i ett tidigt skede selektera ut de kvigor som inte är intressanta för fortsatt uppfödning. Ett genomiskt avelsvärde minskar även utslagningen av äldre kor då värdet berättar om vilka kvigor som är värda att satsa på.

Nya intressanta avkommor kan med enkelhet tas fram med det genomiska avelsvärdet genom att selektera de individer med högst värdet och kombinera detta med t.ex. könssorterad sperma eller ET. Med SRB-Föreningens Genomiska Toppbesättningar ges en avstämning om hur besättningen förhåller sig till andra besättningar.

Hur går det till?

- Genomiskt testa minst 80 % av SRB kvigkalvar under ett år
- Ge föreningen fullmakt att sammanställa och publicera medelvärden av testresultaten
- En topplista publiceras i SRB-bladet, för kalvar födda samma kalenderår, på samma sätt som Elitbesättningsprogrammet

Intresseanmälan:

Kontakta SRB-Föreningen för information och kostnader vid anslutning till Genomisk Toppbesättning!

GENOMISK TOPPBESÄTTNING MEDEL GNTM PÅ TESTADE KVIGOR UNDER 1 ÅR

Genomisk medel gNTM på testade kvigor under 1 år FEBRUARI 2024	Antal testade	Medel gNTM	Genomisk medel gNTM på testade kvigor under 1 år FEBRUARI 2024	Antal testade	Medel gNTM
Niclas Axelsson, Kårtvet, Henån	26	14,8	Ingemar Andersson, N Lundby Överstegården, Axvall	13	10
Matilda Cronqvist, Bagga Gård, Värends Nöbbele	9	14,1	Björn-Åke Hördegård, Höreda, Ramkvilla	11	9,9
Knutby Prästgård, Knutby	48	14,1	Hans Samuelsson, Kalsset, Skeppshult	25	9,9
HB Björn och Mattias Olofsgård, Olofstorp, Mariannelund	40	14,1	Ivar & Kerstin Bengtsson, Rårödsgården, Stehag	68	9,9
Womtorp Jordbruk U oC Winblad, Våmtorp, Eskilstuna	68	13,7	Werthéns Lantbruks AB, St Hallebo, Habo	55	9,8
Björn och Sofia Runarsson, Barkö, Östhammar	18	13,7	Mattias Andersson, Näshults-Råsa, Åseda	19	9,8
Tommy Runarsson, Saringe, Alunda	45	13,6	Wolf AB, Hägerstad Löneboställe, Rimforsa	27	9,6
Botans Lantbruk AB, Stumsnäs, Vikarbyn	57	13,3	Br Bengtssons Lantbruks AB, Olofstorp, Varberg	21	9,6
Johan & Birgitta Linderkers, Röda Gården, Nora	10	12,5	FA Zetterberg, Hössna, Ulricehamn	20	9,5
Kårtorps Lantbruk, Kårtorp, Tibro	57	12,4	Benjamin Eriksson, Folkared Tuvagård, Långås	70	9,3
Göran Johansson Mällby Brunngård 6, Reftele	10	12,3	Lars-Erik Karlsson, Torpane, Brålanda	53	9,3
Skygge Lantbruk AB, Tvååker	41	12,1	Salltorps Lantbruk AB, Vessigebro	6	9,2
De Laval, Hamra Gård	58	11,9	Marit Ottoson-Svensson, Myckelby DalaHusby	21	9,2
Bröderna Moberg Lantbruk, Rabbalshedegård 7, Rabbalshede	20	11,8	Frömansgården i Dala-Järna AB, Dala-Järna	44	9,1
Martin Berglund, Umgransele, Lycksele	18	11,4	Björn Andersson, Hönryds Gård, Morup	11	8,9
Mjälgård Mjölck o Maskin, Mjälän, Blidsberg	20	11,2	Klas Vallhagen, Ölme Västra vall, Kristinehamn	5	8,6
Stora Mu AB, Svartbyn, Överkalix	39	11,2	Mats Karlsson, Edenberga, Laholm	13	8,2
SLU, Umeå	34	10,6	Sofia Wallén, Bjädesjöholm, Myresjö	2	8
Åltetorp Lantbruk AB, Askersund	33	10,5	Axhults Gård AB, Axhult	4	7,8
Gustav Kämpe, Skogaryd Torpet, Karlsborg	33	10,5	Nickängets Lantbruk AB, Nyåker 18, Burträsk	8	7,6
Vretaskolan, Järngården 3, Vreta Kloster	11	10,4	Lennart Walleräng, Backavägen, Hedesunda	21	7,4
Janpers Lantbruk, Västerby, Stora Skedvi	65	10,4	Sören Strömvall, Per-Eriksgården, Mariestad	21	7
Luttugården, Souklojärvi 34, Övertorneå	19	10,2	Åsa & Mikael Berglund, Buckarby, Tärsjö	9	6,3
Tomas Ekman, Björke, Varberg	14	10	Valsinge Lantbruk AB, Åtvidaberg	8	6,3
Kristian Elofsson, Vaggårps Gård, Getinge	52	10	Arne Eriksson och Christina Lindskog, Vallnäset, Junsele	5	5,4
Frida & Tobias Holmqvist, Skarmansmåla, Ålmeboda	38	10			
Kennerth och Jan-Åke Carlsson, Ladö 2, Värends Nöbbele	16	10			

LOUD & PROUD

Camilla Rosman, VikingGenetics

Jag blir förvånad när jag hör att mjölkproducenter i vissa kretsar raljerar över kollegor som har röda kor. Att den röda kon ska behöva försvaras och förklaras. Att det coola och rätta är en Holsteinko. Mjölkproducenter är alla kollegor, oavsett om det är röda eller svarta kor på gården eller både och. Olika gårdar har olika förutsättningar. Vi har olika sätt att nå lönsamhet på. Svarta kor är bra på vissa saker, och röda kor är bra på andra saker. I slutändan samma resultat. Bara olika vägar för att nå dit. Same bottom line - Differently composed.

Den röda rasens styrkor

Rasföreningarna i Sverige, Finland, Danmark och Norge samlas varje år till ett gemensamt möte, och i år hölls mötet i Hamar, Norge 9-11 januari 2024, och GENO stod för värdskapet. Det är inspirerande och förenande att träffas över landsgränser. Tillsammans har dessa fyra länder en population på cirka 360 000 röda kor. Samtliga rasföreningar är helt eniga om den långa raden av styrkor hos de röda korna. Vi vet dem och vi förstår dem, men de behöver upprepas och påminnas om varje dag, för det försvinner i brusset av att högst produktion vinner. Den röda kon är robust, frisk, tålig, har bra fertilitet, är lagom stor, kräver mindre foder, kräver mindre tid, gör livet enklare genom mindre krångel, en hållbar ko som tar hand om sig själv, är resilient, vill leva och återhämtar sig snabbt, har låg dödlighet, bra totalekonomi, höga halter, bra ben, starka klövar, är fodereffektiv, flexibel och fungerar på bete. En frisk och sund ko som passar framtidens konsumenter där djurvälstånd i livsmedelsproduktionen är en viktig parameter.

”Den röda kon är robust, frisk, tålig, har bra fertilitet, är lagom stor, kräver mindre foder, kräver mindre tid, gör livet enklare genom mindre krångel, en hållbar ko som tar hand om sig själv, är resilient, vill leva och återhämtar sig snabbt, har låg dödlighet, bra totalekonomi, höga halter, bra ben, starka klövar, är fodereffektiv, flexibel och fungerar på bete.”

Röda kor ÄR konkurrenskraftiga

Men hur når vi fram med det positiva budskapet om den röda kon? I samtal med mjölkproducenter som har blandbesättningar framhävs ofta att de röda korna i och för sig mjölkar lite mindre, men är å andra sidan mer livskraftiga och tåliga, och tar därför mindre tid i anspråk. Men hur syns det i kontrollrapporter? Århus universitet i samarbete med SEGES gjorde 2019 jämförelser i SimHerd och resultatet visar att RDM och Holstein är ekonomiskt likvärdiga, trots att varken arbetstid eller mindre foderåtgång är medräknat.

Kräv att rapporter delas upp per ras

Öförtjänt många röda kor blir utslagna i blandbesättningar på grund av att det enklaste sättet, och ibland enda sättet, är att rangera kor på avkastning. Och ja, de röda korna producerar i genomsnitt 1 000 kg ECM mindre än Holstein, men de producerar mjölk med högre halter. Det är fakta. Men hur kan vi jämföra foderförbrukning? Eller kilo ECM per kg kroppsvikt? Eller nedlagd arbetstid fördelat på ras? Eller dödlighet fördelat på ras? Eller sjukdomstillfällen fördelat per ras? Eller tid i sjuk-box fördelat på ras?

Det finns otroliga mängder data om korna på en gård, men sammanställningar på besättningsnivå går sällan att se rasspecifikt. För fram detta till leverantörer som levererar rapporter om er besättning, så ni kan jämföra rasskillnader på andra parametrar än enbart produktion. Ställ krav.

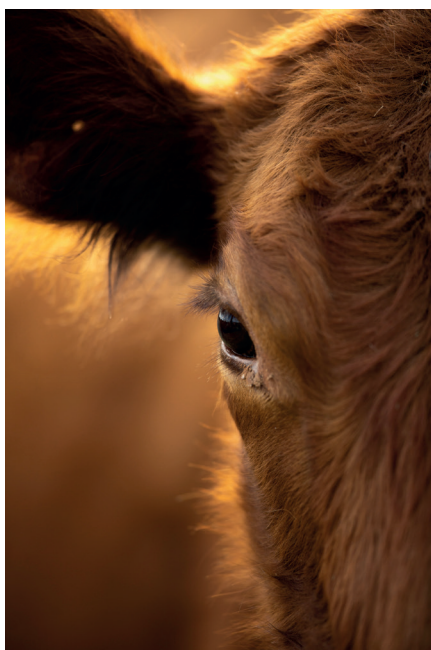
Var stolt över våra röda kor

De röda besättningar jag har varit på den senaste tiden visar inte upp en bild av dålig lönsamhet, utan de är nöjda och framgångsrika mjölkproducenter som är stolta och tacksamma över sina röda kor. Naturligtvis finns det variation i en population, där vissa kor är bättre och andra är sämre, men så är det oavsett ras.

Allt handlar inte enbart om intäkter. Det handlar lika mycket om sparade kostnader i form av tid, bekymmer och foder. Och det handlar om livskvalitet. Våga svara att ni är nöjda och stolta över era röda kor. Att ni har en god lönsamhet för att röda kor är friska och klarar sig själva. För att röda kor kräver mindre underhållsfoder. Och för att ni tror att framtidens konsumenter vill ha en naturligt frisk, sund och uthållig ko.

Camilla Rosman, Product Manager VikingRed, VikingGenetics

HAR DU IDÉER ELLER UPPSLAG TILL NÄSTA NUMMER AV SRB-BLADET?

Det kan vara en notis eller artikel om något du vill berätta om.

Hör gärna av dig till info@srb-foreningen.se eller till någon i styrelsen.

Manusstopp till nästa nummer är den 1 maj.

HOPPAS VI FÅR HÖRA FRÅN DIG!

Vi satsar långsiktigt på svensk nötköttsproduktion

Vi på KLS letar alltid efter fler långsiktiga leverantörer. Kom och ta del av vår starka notering, vårt kunnande och långa erfarenhet.

Mat för Sverige

Porfyrvägen 14, 224 78 Lund
0480-70 70 00 | info@kls.se | www.kls.se

Husdjur - hela mjölkbranschens tidning

Saknar du en egen prenumeration?

Testa 2 nummer för bara 99:-

Du vet väl att du som är medlem i Rådgivarna i Sjuhärad, Skånesemin eller Växa har rabatt på helårsprenumeration till dig och din personal? 1 034 kronor exkl moms.

Kontakta oss på husdjur@vxa.se så hjälper vi dig vidare.

Scanna koden för att komma till våra aktuella erbjudanden!

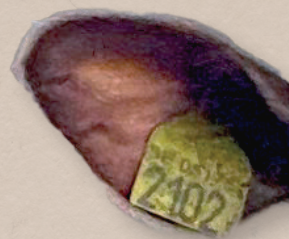
Besök www.husdjur.se

för mer läsning om gårdar, kor och människor från hela Sverige.

www.husdjur.se • 010-471 09 42

VÅRA KVIGOR FÅR NU STANNA HEMMA!

Caroline Wedemalm, Växa

Som de flesta redan vet så får vi numera behålla våra donnakvigor i Sverige. Detta innebär att vi behåller det bästa materialet här men även att vi har möjlighet att lägga in embryon från dessa färskt. Det innebär vissa utmaningar men ingenting är omöjligt som en viss Gunde säger.

DONNAGÅRDAR

I skrivande stund har vi 24 aktiva kvigor på tre donnagårdar: Bergs säteri-Mellerud, Hörnberga-Köping och Sunnagården-Falköping. Rånäs-Uppsala har precis spolat färdigt en grupp på sex kvigor men väntar sex nya i slutet på april. Tåsterud-Brålanda har precis tagit emot två kvigor Och Tveta gård-Mörlunda har precis tagit emot sina fem kvigor.

SPOLARE

I takt med att embryoverksamheten i Sverige växer håller vi nu på att utbilda två nya spolare och under hösten var det fyra nya inläggare som gick kurs för att kunna vara behjälpliga med den biten. Målet är alltid att lägga in färskt men för att detta ska fungera är de många olika bitar som skall falla på plats. Först och främst skall donnadjuret synkas samman för att vi skall kunna spola dem under vissa datum. Här är det lite olika hur vi jobbar men allt oftare försöker vi spola tre till fyra djur per dag, då våra två spolare, Anja Rätz och Peter Jönsson, kan hjälpas åt.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

Djuren skall hormonbehandlas enligt schema och semineras vid två eller tre tillfällen. Vi räknar med ett snitt på sex embryon vid varje spolning vilket innebär att jag som embryokoordinator måste förbereda ungefär 40 djur vid spolning av fyra på en dag eftersom en del faller bort då dom inte kommer med brunst eller har en dålig gulkropp. Vi kan i viss mån även ta med gårdar som sparar undan naturliga brunster men det är en förutsättning att det finns någon i närheten som har synkat då vi inte kan lämna allt åt slumpen.

Och var hittar man dessa djur då? Ja, allt handlar om att bygga upp ett nätverk med gårdarna och teknikerna i en radie runt donnagårdarna. Denna radie kan vara olika stor beroende på vad man har för gårdar som vill lägga in embryon på sina djur. Vi måste också planera utefter vad vi har för tekniker som kan jobba vid dessa tillfällen samt att vi måste ha någon som kör dit embryona. Vid en sådan här dag kan man få strålande resultat men det kan också gå sämre och då måste det ju finnas tillgång på frysta embryon på de olika driftsplatserna där teknikern utgår ifrån så att inte gårdarna står utan. Mottagarna måste också undersökas på morgonen alternativt dagen innan för att man skall veta att det finns en fin gulkropp. Detta för att veta exakt hur många färska embryon gården kan ta emot.

EN DAG I EMBRYOTEAMET

Spolning på en donnagård, fyra kvigor. Våra två spolare är båda på plats och hjälps åt. Jag inväntar telefonsamtal ifrån de fyra teknikerna som varit ute och känt på mottagarna som förberetts med sprutning tre veckor innan. Resultatet för dagen på fyra gårdar med totalt 22 godkända gulkroppar meddelas till spolarna. De fyra teknikerna på tre olika driftsplatser meddelas sedan resultatet av hur många färska de får idag. Spolningsresultatet för dagen blev 7, 5, 4, 1 vilket innebär inläggning av fem frysta embryon också. Två transportörer åker runt lunchtid åt olika håll för att leverera dessa rykande färska embryon. Detta var en mindre lyckad dag rent resultatmässigt men allt kom in färskt och inget behövde frysas. Dagen kunde i stället ha överproducerat embryon där en donna gett 22 embryon och någon annan 17 embryon och man hade då i stället fått frysa en del. Så ja, vårt jobb känns ibland lite hopplöst där man inte vet alls hur det ska gå men vi kan bara göra vårt bästa genom att följa det snittet vi har med sex embryon per spolning. Sedan ha en dialog kring vad man tror lyckats bra och mindre bra denna gång. Sammanfattningen denna gång var den stränga kylan som troligen varit den största orsaken.

STATISTIK

Under 2023 genomfördes 99 spolningar på donnastationerna med totalt 553 överförbara embryon (5,6 snitt) jämfört med spolningarna under 2022 på donnastationerna där det var 43 spolningar med totalt 145 överförbara embryon (3,4 i snitt).

Under 2023 gjordes totalt 245 spolningar med ett snitt på 5,7 överförbara embryon. Jämfört med spolningarna 2022 då man gjorde 107 stycken med ett snitt på 5,1 överförbara embryon.

Totalt under 2023 lades 1815 embryon in jämfört med att man 2022 lade in 1133 embryon. Detta är en ökning med 38 %.

FRAMGÅNGSFAKTORN

Allt handlar om att det är ni som läser detta som är stor del av framgångsfaktorn, ni som har gårdarna med djurmaterialet som ni vill förbättra. Djurmaterialet där ni vill få in nytt blod med nya gener eller lägga in ett embryo med ett förväntat NTM på +30 på ett djur med +10 i NTM. Här finns chansen att vara med i framkant och genom att bli en del i vårt team se till så att vi fortsatt får behålla våra fina kvigor här i Sverige. För utan er är vi chanslösa.

På pappret är målet att lägga in 80 % färskt men så länge vi fortsätter att få frysta embryon ifrån Finland kommer mitt mål alltid att vara 100 %.

Vill du vara med?

Varmt välkommen att ringa mig!

Carolin Wedemalm

Embryokoordinator
med placering Falköping

Telefon 010-471 07 66

Mobiltelefon 073-09 26 530
carolin.wedemalm@vxa.se

SRB

PORSLINSKO 274 TORÅ

Text: Camilla Olsson

1982

Magnus Sylwén med porslinskon 274 Tora

När en porslinsko oväntat landade i mitt knä väcktes nyfikenheten om hennes förlaga. En tidningsannons och många telefonsamtal senare visar det sig hur mycket SRB-kon 274 Tora har betytt för många.

I slutet av mars 2023 ärvde jag fyra porslinskor av Sveriges (på 1980-talet) vanligaste raser: SRB, svensk lågland, fjällko och hereford.

Som nyanställd reporter på Husdjur tog jag tacksamt emot dessa verklighetstrognare små kor. Från sin hylla i arbetsrummet påminner de mig varje dag om varför kor är så intressanta att skriva om. Men nyfikenheten väcktes också. Fanns det några förlagor till djuren? Med hjälp av en tidigare arbetskamrat, med lång erfarenhet inom lantbruksjournalistiken och LRF, fick jag lite hjälp på traven.

Fotografi av 274 Tora

Efter lite efterforskande fick hon tag i en helsidesannons från tidningen Land där det berättades om korna. En stack ut: SRB-kon. Ett foto av hennes förlaga fanns med, 274 Tora. Den tidigare SRB-konsulenten, Magnus Sylvén, berättade också i annonsen att det var ”en fin bild av en SRB-ko med bra profil, starka ben och framför allt en prima juverform med väl placerade lagom stora spenar”.

Men vem var denna ko? Frågan hade inte fått ett svar om det inte vore för alla kommentarer som Maria Eriksson, nuvarande SRB-konsulent, fick när hon ställde frågan i SRB föreningens sociala medier. Det ledde till slut fram till historien om 274 Tora — kon som gjort mer avtryck än de flesta.

Hon föddes den 27 november 1977 på Stavhult Norregård i Agunnaryd i Småland. Gården drevs av Folke Linnér och hans bror Sven-Olof Linnér. Under en höskörd i slutet av 1970-talet reagerade Sven-Olof Linnér på att gårdens ena kviiga, 274 Tora, hade särskilt bra exteriör.

Han hade rätt. I början av 1980-talet var Arne Johansson, husdjursassistent på Sydöstra Sveriges semincentral, ute på olika gårdar och provmjölkade möjliga tjurmödrar. På Stavhult fick han syn på Tora.

— Det var den finaste ko jag någonsin har sett. Det var en kraftfull ko, jag föll för henne, säger han.

Folke och Sven-Olof Linnér exteriörbedömde och stambokförde alla djur och 1982 var det 274 Toras tur. Magnus Sylvén gav henne 9,5 poäng. Hon blev därmed en utmärkt modell för SRB-rasen och avbildades. Från 1982 till omkring 1997 var hon SRB-föreningens logotypeko och senare förlaga till tidningens Lands porslinsko.

— När hon skulle bli modellko fotograferade jag henne. En kille i Japan som skulle göra porslinskon ville ha en bild från alla sidor, så jag stod bland annat på balkongen och tog kort ovanifrån, minns Sven-Olof Linnér.

Vid 24,6 månaders ålder kalvade 274 Tora in. På Lucia 1990 kalvade hon för sista gången och i oktober 1991 utgick hon eftersom hon inte tog sig dräktig. Efter sig lämnade hon flera ättlingar och minnen.

Under tiden som bröderna Linnér drev Stavhult Norregård sålde de under årens lopp flera kvigor till en gård utanför Växjö. När den gården slutade med mjölkorna 2020 fanns fortfarande avkomman 838 Tora i besättningen och hon såldes till Johan Svensson i Värpeshult. Där finns en Tora-linje kvar. 838 Tora fick en kviiga som i september 2023 i sin tur fick kviigan 777 Tora.

Även på Millingetorp i Östergötland finns ättlingar kvar. I november 2023 seminerades Procross-kvigan 1066 Tora med SRB.

Att ta sig igenom 274 Toras liv har varit ett äventyr och många har delat med sig av fina minnen och historier om henne. När jag kastar ett öga på porslinskon hemma i arbetsrummet samtidigt som jag skriver om alla möjliga kor påminns jag om hur mycket historia alla kor bär på — bara man letar lite.

Hela historien om 274 Tora finns att läsa i Husdjur nummer 12 2023.

Camilla Olsson, reporter på Tidningen Husdjur

STUDIEBESÖK

I DALSLAND MED VÄRMLANDS KOKLUBB

Text och bild: Hanna Ottosson

Onsdagen den 6 december åkte 20 personer från Värmland till Dalsland på studiebesök för att få inspiration och att få träffa likasinnade!

SÖDRA KÄRRS LANTBRUK

Under dagen besökte vi tre gårdar och först ut var Södra Kärrs Lantbruk där Lena och Niklas hälsade oss välkomna! De tog över gården 2006 och utöver familjen som jobbar på gården har de fyra anställda. Under 2017 byggde de för mjölkkor där de idag har 180 mjölkande på fyra Lelyrobotar. För två år sedan började de med Procross (SRB, Holstein, Montbéliard) och i januari 2024 föds de-

ras första treraskorsningar. De håller just nu på att bygga ett nytt ungdjursstall för att effektivisera och få bättre miljö. Tidigare har de även byggt torksilo, bostadshus och verkstad. Familjen har även varit med att starta upp ladugården på Nuntorpskolan efter att den lades ner. Där satte de in en Lelyrobot för 60 mjölkande och Lena och Niklas har drivit projektet fram till hösten 2023.

Nytt ungdjursstall under byggnation på Södra Kärrs Lantbruk

När det var dags för mat åkte vi till Nuntorpskolan och åt i deras bistro, fantastiskt god mat!

RÅGTVET GÅRD

Efter maten åkte vi till ett ungt par; Sandra och Johan, som köpte Rågtvet gård för tre år sedan då de tog över befintlig drift. Ladugården är byggd 2003 för 80 kor, som mjölkas i mjölkgrup, fiskben dubbel 8, två gånger om dagen. Utöver Johan och Sandra har de hjälp av Sandras mamma och en F-skattare. Under dessa tre år har de känt in sig och gjort det bästa utav de byggnader som finns och nu går de i planerna att bygga.

TORPANE GÅRD

På Torpane började vi med fika och kaffe och Magnus pratade om gården. Utöver Magnus jobbar hans pappa Lars Erik, hans sambo Isabell och två anställda på gården. De byggde om ladugården 2021 och satte in tre DeLaval-robotar w310 till 150 mjölkande. De har även 70 platser till kvigor och sinkor. I den här ladugården var det endast SRB välkomna!

De sparar alla tjurar och i dagsläget har de djur på tre olika ställen, men inom en femårsperiod är planen att alla ska vara på Torpane, där de ska bygga för ungdjur och tjurar.

En supertrevlig dag och mycket att diskutera på hemvägen!

AKTUELLT FRÅN **LIVDJURSFÖRMEDLINGEN**

**Aktuella djur till salu hittar du alltid på vår hemsida
www.srb-foreningen.se/livdjursformedling**

Efter en period med stor ekonomisk osäkerhet ser vi nu äntligen en liten ljusning. Flera intresserade köpare har hört av sig. Någon som startar upp med mjölk och några som utökar sina besättningar.

I början av februari genomförde vi en lyckad förmedling av sju kor och 11 dräktiga kvigor från två olika gårdar i Uppland till en relativt nystartad mjölkgård i Kil i Värmland. Här ska mjölkproduktionen fördubblas genom utökning från en till

två robotar. Det är just vid sådana här tillfällen som vi kan hjälpa till med att förmedla djur.

Nu har vi även en besättning utanför Skövde och en på Öland med 40 respektive 30 kor plus rekrytering till salu. Båda önskar att kunna sälja sina djur under sommaren eller hösten 2024.

Om du bygger ut och behöver fler djur eller har djur att sälja, tag kontakt med någon av våra livdjursförmedlare:

Bernt Ljungkvist
070-652 65 35
ekeslunda206@gmail.com

Stefan Lennartsson
070-561 59 21
stefan.lennartsson@telia.com

ALMANACKA

23 MARS	AVELSKON I VÄST
VECKA 23	UTGIVNING SRB-BLADET NR. 2
30 JUNI - 18 JULI	WAF-KONFERENS England och Irland
4-6 AUG.	SRB-FÖRENINGENS ÅRSSTÄMMA Sunne
16 - 18 OKT.	ELMIA LANTBRUK
VECKA 48	UTGIVNING SRB-bladet nr. 3 2024

SRB-SHOPEN

ARTIKEL	PRIS*
GÅRDSSKYLTAR	
Enkelsidig, 600 x 600 mm**	850:-
Dubbelsidig, 600 x 600 mm**	1250:-
KLÄDER	
Ljusblå skjorta (SRB i rött på kragen)	550:-
Visningsskjorta, beige	400:-
Väst, softshell	760:-
Multiscarf, ljusgrå med röd logo	95:-
ÖVRIGT	
Goseko i mjuk plysch	140:-
Vattenflaska	40:-
Robust pärm i canvas	125:-
Kalender 2024	160:-

* pris exklusive moms + frakt

** beställningsvaror och därmed något längre leveranstid

För mer information om produkterna, se SRB-Föreningens hemsida.

SRB-BLADET

Ge oss gärna feedback om SRB-bladet!

Är det något som du tycker saknas? Finns det önskemål om nya artiklar eller artikelserier? Vi är tacksamma för all input, nya förslag och idéer! Hör gärna av dig till:
info@srb-foreningen.se

När detta nummer ges ut är våren på intågande i den delen av landet där jag bor och den har varit efterlängtat! Ett sant vårtecken är bolagsstämman, för SRB-Föreningens Service AB, som brukar gå av stapeln under mars eller april och i år är inget undantag. I skrivande stund är planeringen inför denna i full gång. Årsredovisningen för dotterbolaget redovisas i korthet under årets stämma.

Värmlands koklubb har sedan i slutet av förra året med stort engagemang arbetat med årets stämma som arrangeras i Sunne den 4 - 6 augusti. Inbjudan finns på sidan 4 och där kan man läsa om vad man som deltagare kommer att erbjudas. Det blir garanterat mycket givande och trevliga dagar så missa inte detta tillfälle!

Vad mer står på agendan inför sommaren och hösten? WAF, World Ayrshire Federation, arrangerar konferens under juli månad och SRB-Föreningen kommer ha representanter på plats vid denna. Internationella möten är viktiga för ett bredare utbyte rasföreningar emellan men även för befintliga och framtida samarbeten. Kanske inte minst i tider där man går i tankar om ett europeiskt samarbete gällande avelsvärdering. Läs gärna om hur föreningens tankar går om detta på sidan 23.

I mitten av oktober anordnas Elmia Lantbruk. Hur denna kommer se ut gällande djurutställningen är ännu inte klart, men oavsett form hoppas jag att det blir ett bra tillfälle att visa upp röda produktiva, hållbara, friska och fina kor. Mässan brukar även vara ett ypperligt tillfälle att träffa befintliga bekanta men även att knyta nya kontakter.

Till sist - det här blir mitt sista hela nummer av SRB-bladet innan jag beger mig vidare mot nya äventyr. Jag vill passa på att tacka för min tid i föreningen; det har varit en rolig och utvecklande tid! Jag har bland annat fått förtroendet att arrangera två fysiska stämmor för hundratals deltagare i våra landsändar - detta är minnen jag spar! Jag har lärt mig massor om mjölkrasavel och är fortfarande fascinerad över de tekniker och arbetsätt som finns att tillgå för att nå avelsframsteg. Ta vara på dessa! Jag har uppskattat alla samarbeten och alla kontakter - allt från kompetenta och drivna mjölkföretagare till tjänstemän inom branschen. Det har även varit ett sant nöje att vara ansvarig utgivare för SRB-bladet och hoppas att ni uppskattat innehållet i tidningen lika mycket som jag tyckt det varit roligt att skapa den. Sist med definitivt inte minst, är min insikt och övertygelse jag fått under min tid i SRB-Föreningen, om den röda SRB-kons förträfflighet!

Jag lämnar inte lantbruksbranschen och även om jag byter djurslag kommer jag ta med mig SRB-kons alla förmågor och allsidighet. SRB-kon passar väl in i den svenska livsmedelsstrategin och i klimatdebatten och detta kommer jag förmedla till mina framtida kollegor och kontakter.

Jag hoppas och tror att vi ses i olika sammanhang framöver och fram till dess - ha det gott!

Vänliga hälsningar,
Maria

Posttidning B

SRB-Föreningen
Ríby, 2003
242 92 Hörby

Foto: VikingGenetics

Genomisk analys

Forma framtiden på din gård

Det är enkelt att beställa och du får säkrare avelsvärden på dina kvigor.
En bra grund för framgångsrik avelsplanering i din besättning. Hornstatus ingår!

Läs mer på www.vxa.se/genomisk-analys eller
kontakta någon av våra avelsrådgivare så hjälper vi dig!

